

LIETUVOS GRŪDŲ PERDIRBĖJŲ ASOCIACIJA

INFORMACINIS BIULETENIS Nr.24-2011
2011-12-15 - 2011-12-31

ASOCIACIJOJE:

2011 - 12 -16 susitikome su VAT Fitosanitarijos sk. vedėju G. Lapinsku.

2011-12-20 dalyvavome KPP stebėsenos komiteto posėdyje.

2011-12-20 dalyvavome Muitinės konsultacinio komiteto posėdyje.

2011-12-22 dalyvavome KPP projektų atrankos komitetų (valdų modernizavimo ir perdirbimo sektorių) posėdžiuose.

2011-12-28 dalyvavome Susisiekimo ministerijoje vykusiame darbo grupės, sukurtos Geležinkelių kodekso kai kurių straipsnių peržiūrėjimui, posėdyje.

ŽINIASKLAIDOJE:

2011-12-21 BNS informavo: "[ES grūdų derlius buvo geras, bet gamybos sąnaudos - pernelyg didelės](#)"

Europos grūdų derlius šiais metais buvo geras, teigia Jungtinės Karalystės ūkininkų sąjungos NFU pasėlių valdybos pirmininkas Janas Bekhauzas. Kalbėdamas kaip COPA-COGECA Grūdų darbo grupės pirmininkas, jis pabrėžia, kad ūkininkus ir toliau spaudžia didelės išlaidos, kurias didina „monopolinė“ trąšų rinka. Šių metų ES grūdų produkcijos kiekis atitiko penkerių metų vidurkį ir siekė apie 283 mln. tonų. Tačiau grūdų kokybė visose ES valstybėse buvo skirtinga, tam turėjo įtakos nepalankūs orai.

COPA-COGECA prognozuoja, kad bendras pasėlių plotas išliks stabilus - 55,75 mln. ha, tačiau jis nepasieks 2008 m. lygio. „Kalbant apie kukurūzus, geras šių metų derlius paskatino ūkininkus išlaikyti tą patį 2012 m. pasėlių plotą. Kukurūzų rinka turėtų išlikti įtempta“, - J. Bekhauzą cituoja portalas thecropsite.com. Jis įspėjo, kad sąnaudų kainos toliau spaus ES ūkininkus ir reikalavo daugiau skaidrumo trąšų rinkoje. „Ypač aukštos trąšų kainos yra netoli rekordinių 2009 m. aukštumų, - atkreipė dėmesį Grūdų darbo grupės pirmininkas. - Todėl COPA-COGECA skatina trąšų rinkos skaidrumą ir mano, kad šioje monopolinėje pasaulio rinkoje reikia daugiau konkurencijos.“

2011-12-21 LR1 laida „Gimtoji žemė“ skelbė: "[Sėmeniniai linai nedrąsiai įsitvirtina šalies laukuose](#)"

Sėmeniniai linai nedrąsiai įsitvirtina šalies laukuose. Šias metais jų deklaruota 440 hektarų, šiek tiek daugiau nei pernai. Kokia sėmenų, tarpukaryje plačiai naudotų ir vaistui ir maistui perspektyva šiandien. Žemės ūkio ministerijos žemės ir maisto ūkio departamento direktorius Rimantas Krasuckis sako, kad sėmeninių linų auginimas aliejui išliks, tačiau jiems bus sunku konkuruoti su kitų aliejinių augalų sėklomis, auginamomis aliejui. Apie geresnę perspektyvą galima būtų kalbėti tik tada, jeigu gerokai padidėtų jų plotai.

2011-12-23 [www.manoukis.lt](#) informavo: "[Brazilijoje penktadaliu išaugo genetiškai modifikuotų augalų plotai](#)"

Genetiškai modifikuotų augalų derlių Brazilijoje planuojama nuimti iš 31,8 mln. ha. Palyginus su ankstesniais metais, tokių kultūrų pasėlių plotai išaugo beveik 21 proc., rašo portalas „Agrarheute“. Tokie skaičiai, paskelbti apibendrinus Brazilijos žemės ūkio konsultavimo kompanijos „Celeres“ tyrimą, rodo, kad šioje šalyje biotechnologijos tampa vis populiareesnės. Teigiama, kad toks biotechnologijų naudojimo augimas Brazilijos žemės ūkyje - rekordinis. Toks šuolis rodo gerą Brazilijos žemės ūkio padėtį. Žemdirbiai vis dažniau renkasi transgenines augalų veisles, siekdami užtikrinti, kad verslas būtų pelningas. Populiariausias genetiškai modifikuotas augalas Brazilijos laukuose - soja. Šiomet šios kultūros pasėliai plyti 21, 4 mln. ha plote. Tai - 16,7 proc. daugiau negu pernai. Auga ir genetiškai modifikuotos medvilnės plotai: skaičiuojama apie 469 tūkst. ha (32 proc. augimas). Genetiškai modifikuoti kukurūzai užima du trečdalius viso Brazilijos kukurūzų pasėlių ploto (apie 9,9 mln. ha).

2011-12-29 „Verslo žinios“ rašė: "[Pasirinkę sojas, niekada nesigailėjo](#)"

Pašarinius produktus ir biokuru prekiaujanti UAB „Grudoteka“ prioritetine veiklos kryptimi pasirinko prekybą sojų rupiniais, tačiau kitamet ne mažiau dėmesio skirs šaldytų žuvų tiekimui į Rusiją – čia bendrovei bent

penkerius metus paklausa garantuota. Bendrovė tiekia sojų rupinius iš Pietų Amerikos, žuvų miltus ir šaldytas žuvis iš Maroko, pašarinius papildus Rusijos, Baltarusijos, Kazachstano, Ukrainos, Kirgizijos, Armėnijos fabrikams ir supirkėjams, o medienos granules ir briketus – Vokietijai. Nuo 2007-ųjų kasmet kilusi apyvarta šiemet skaičiuojama išaugs iki 80 mln.Lt, o kitąmet – iki 150 mln. Lt, iš esmės dėl pardavimų padvigubinimo Rusijoje.Latvijoje, Liepojos uoste „Grudoteka“ valdotarptautinės įmonės „Bunge“ terminalą, iš kurio prekiauja sojų rupiniais, importuojamais iš Pietų Amerikos.Bendrovė šiemet tapo „Bunge“, vienos iš stambiausių pasaulyje žemės ūkio firmų, atstovais Baltijos regiono ir NVS šalims.Daugiausia bendrovė prekiauja sojųrupiniais, kurie sudaro 60–65% veiklos apimtį. „Mes labai tikslingai pasirinkome šią kryptį, kadangi taip pagrindinė ir strateginė sudedamoji pašarų dalis, jos reikalingi didžiuliai kiekiai“, – prioritetą išskyrė p.Kaveckis. Vien dėl šios produkcijos nuo 2006 m. bendrovės apyvarta per metus auga apie 90%. Sojų rupinius tiekia pašarų gamykloms, paukštynams ir kiaulidėms, o apie pusę produkcijos – didmenininkams. Toks prekybos

2011-12-29 “Respublika” rašė: “[Žiemos šiluma graso vaisiams ir uogoms](#)”

Lietuvos sodininkystės ir daržininkystės instituto Augalų fiziologijos laboratorijos vedėjas prof. Povilas Duchovskis pritarė ūkininkui iš Kazlų Rūdos sakydamas, kad šiltomis žiemomis sodų ir daržų augalai nukenčia labiausiai.Jo tvirtinimu, yra didelė tikimybė, kad šią žiemą labiausiai nukentės rapsai., Visi žiemojantys augalai esant šiltam orui pradeda auginti ilguosius tarpu-bamblius. Jiems augant viršutinis pumpuras iškeliamas virš žemės. Ir tada augalas darosi labai neatsparus net ir menkiausiam šalčiui. Rapsų plantacijose šis procesas vyksta labai intensyviai. Matyt, jų augintojai nemažų nuostolių šiemet neišvengs”, - sakė mokslininkas.Profesorius tvirtino, kad rapsai yra vieni iš labiausiai nepritaikytų auginti Lietuvos klimato sąlygomis augalų. Juos atvežė iš Vakarų Europos ir jie nėra pritaikyti mūsų sąlygomis, kur teigiamų ir neigiamų temperatūrų svyravimas tam tikra prasme yra ekstremalus. „Kai yra sniego, svyravimas ne taip juntamas. Padėtis pasikeičia, kai pakloto nėra, šilta. Būtent tokiomis sąlygomis rapsai auga Vakarų Europoje, bet tenykštės žiemos sąlygomis jie tai daro po truputį”, - sakė prof. R.Duchovskis.

Nelinksmas perspektyvas po šiltos žiemos „Respublikos” žurnalistui dėstė ir Žemdirbystės instituto Augalų patologijos ir apsaugos skyriaus vedėja dr. Roma Semaškienė.Mokslininkės tvirtinimu, žiemą šaltis naikina žiemojančius kenkėjus, todėl pernai ir užpernai, kai šalčio buvo pakankamai, buvo mažiau ir parazitų. Tačiau po šio sezono kultūrinius augalus greičiausiai jie atakuos daug didesnėmis pajėgomis. „Aišku, baigiasi tik pirmas žiemos mėnuo ir ką nors prognozuoti dar sudėtinga. Bet jei žiema ir toliau išliks tokia, kokia labiau būdinga Anglijai, manau, kolorado vabalai ir amarai mus tikrai puls didesniais būriais”, - teigė R. Semaškienė.Ji priminė, kad kolorado vabalai atakuoja bulves, o amarai - javus, serbentus, vyšnias, slyvas ir daugybę kitų augalų.

To paties Žemdirbystės instituto direktoriaus prof. Vytauto Ruzgo teigimu, esant šiltai žiemai tikrai gali būti ramūs žiemkenčių augintojai.„Tiesa, žiemos gal dar ir sulauksime. Vis dėlto ūkininkams, auginantiems žiemkenčius, kur kas geriau būtų, jei žiema išsilaikytų tokia, kokia yra dabar. Jeigu šiltas oras išsilaikys iki žiemos pabaigos, žiemkenčių derlius bus labai geras”, - sakė mokslininkas.

Vis dėlto, V.Ruzgo teigimu, kol pavasaris neatėjo, džiūgauti nereikėtų. Jis sakė, kad per kitus du žiemos mėnesius ir kovą galimi dar trys scenarijai - gali pašalti, gali pašalti ir pasnigti, gali tikrai pasnigti.

„Labai blogai būtų, jei neužšalusius žiemkenčių laukus užverstų labai daug sniego. Po sniegu liktų teigiama temperatūra, todėl būtų palanki terpė veistis žiemkenčius galinčioms visiškai sunaikinti grybelinėms ligoms”, - teigė prof. V.Ruzgas.

2011-12-29 BNS informavo: „[Žemės ūkio pridėtinė vertė išaugo](#)“

Išankstiniais Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2011 m. žemės ūkio pridėtinė vertė to meto kainomis sudarė 2,6 mlrd. litų, arba 15,9 procento daugiau negu 2010 m. Tai lėmė geresnis žemės ūkio augalų derlius ir padidėjusios žemės ūkio produktų supirkimo kainos.

Žemės ūkio produkcijos buvo pagaminta už 7,9 mlrd. litų, arba 21,2 procento daugiau negu 2010 m., produkcijos apimtis padidėjo 2,9 procento: augalininkystės produkcija išaugo 8,8 procento, o gyvulininkystės sumažėjo 3,5 procento.

Remiantis išankstiniais duomenimis, augalininkystės produkcijos vertė padidėjo 38 procentais, nes buvo išauginta daugiau javų (8 proc), rapsų sėklų (14,3 proc), bulvių - (10,7 proc), cukrinių runkelių (20 proc.) ir kitų žemės ūkio augalų, be to, pakilo žemės ūkio augalų supirkimo kainos (27,9 proc). Ypač išaugo javų supirkimo kainos - 47 procentais, rapsų sėklų - 37,6, vaisių ir uogų -37,9 procento.

Gyvulininkystės produkcijos vertė padidėjo 5,2 procento. Įtakos tam turėjo 9,9 procento padidėjusios šios produkcijos supirkimo kainos: galvijų - 20,2 procento, kiaulių - 8,4, pieno -13,5 procento. Gyvulininkystės produkcijos gamybos apimtis sumažėjo, nes buvo mažiau išauginta galvijų (9 proc), primelžta pieno (4 proc.) ir surinkta kiaušinių (14 proc).Materialinės išlaidos padidėjo 23,5 procento dėl 23,7 procento pabrangusių žemės ūkio produkcijos gamybos reikmėms įsigytų prekių. Išaugo mineralinių trąšų (34,5 proc), pašarų (26,4 proc), naftos produktų (23,6 proc.) ir elektros (9,8 proc.) kainos.

2011-12-29 www.manoukis.lt informavo:“[Lietuvoje grūdų kainos per lapkritį sumažėjo](#)“

Leidinio "Agrorinka" duomenimis, gruodžio pradžioje kviečiai Lietuvos grūdų supirkimo įmonėse buvo perkami vidutiniškai po 610,9 lito už toną - 3,6 proc. mažesne kaina negu lapkričio pradžioje. Pašarinių miežių vidutinė supirkimo kaina palyginamuoju laikotarpiu sumažėjo 10,5 proc. iki 565,3 lito už toną, kvietrugių – 6,5 proc. iki 531,9 lito už toną, o rapsų – 0,2 proc. iki 1439,7 lito už toną. Tik grikių vidutinė supirkimo kaina gruodžio pradžioje, palyginti su lapkričio pradžia, padidėjo 10,7 proc. iki 1014,4 lito už toną. Lietuvoje 2010–2011 metų žiemą iššalo daugiau kaip 85 proc. žiemkenčių pasėlių. Pastarąją žiemą daugiausia iššalo žieminių rapsų pasėlių - apie 95 proc. Anot "Agrorinkos", 2011-ųjų rudenį dėl pakeistų draudimo sąlygų daugelis ūkininkų suabejojo, ar verta draustis. Šį rudenį iš viso apdrausta tik apie 25 tūkst. hektarų pasėlių.